

## Bakaytól a Szegedi Kenderfonó- gyárig

A régi szegediek még ma is Bakay-gyárnak mondják, az újak azonban sehogysem tudják a kapcsolatot megérteni. Pedig egyszerű. Bakay Nándor jóval a háború előtt kenderfonó, szövő és kötélgyártó alapított és ő volt Szeged és környéke kenderbevalója. Bakay tekintélyes polgár volt, törvényhatósági bizottsági tag és főként arra szorított, hogy az állam, helyesebben a katonai kincstár rendeléseinek eleget tegyen. Vállalata azonban a nyolcvanas évek elején tönkrement és ekkor 1883 végén egy budapesti érdekeltiség vette meg a gyárat, amely a kezdet nehézségeivel küzdve, az első években nagy veszteségeket szenvedett. 1891-től kezdődőleg azonban rohamosan fejlődött.

Az érdekeltiség 1883-ban Wimmer Fülöpöt állította a vállalat élére, akinek legfőbb érdeme van a vállalat felvirágoztatásában.

1901-től 1908-ig a fejlődés olyan nagyarányú, hogy egész uccarészekkel kellett a gyárat kibővíteni. Új, hatalmas gőzgépet és modern munkagépeket állítottak a gyártás fokozására. A mechanikai fejlődést betetőzte az, hogy 1927-ben elektrifikálták az egész üzemet.

Trianon után, amikor Magyarország fogyasztása a gyár produkciójának alig 40 százalékát tudta felvenni, a gyár nem korlátozta üzemét, hanem külföldi összeköttetéseket teremtett és elvitte gyártmányait a világ minden tájára. Ma a Szegedi Kenderfonógyár zsinatát, fonatát, köteleit, éppúgy ismerik Fokvárosban, Hammerfestben, Sanfranciscóban, Melburnben, akár itthon. 42 külföldi államba szállít a Szegedi Kenderfonógyár és ez az egyetlen adat mindennél ékezebben bizonyítja, hogy milyen elismeréseméltó munkásságot fejt ki a magyar iparban, amelynek nélkülözhetetlen és elsőrendű tényezője és külkereskedelmi mérlegünk aktivumában rendkívül jelentős tételeket szerepel.

Az üzemhez szükséges nyersanyagot a gyár saját kenderkikészítő telepein termeli. 1893-ban Mezőhegyesen az állami ménésbirtokon alapította az első ilyen kenderkikészítő telepet a gyár, amely azóta állami kezelésbe ment át. 1896-ban Komádi-ban (Bihar m.) létesítettek új kenderkikészítő telepet, 1908-ban Zsombolyán, (amit 1918-ban elvettek a szerbek), majd 1922-ben Gádoros mellett Király-szágon rendezett be a Kenderfonógyár ilyen kikészítő telepet.

A szegedi gyár gyártmányai az egész világon közzismertek.

Értékes gyártmányai még a gyárnak a sodronykötelek és az úgynevezett aratógépfonál, amelyet egyedül a Szegedi Kenderfonógyár gyárt.

A legfőbb érdemül a gyárnak, illetőleg a vezetőségnek azonban mégis csak azt kell betudni, hogy a gyári iparnak egyáltalán nem kedvező szegedi homokon gyökeret tudott verni ez a gyár és annyira elterebélyesedett, hogy a tekintélyes és jól dotált tisztviselőkaron kívül mintegy ezer családnak ad kenyeret.

## A HUNGÁRIA

Szeged meglehetősen kívül esik az úgynevezett nagyvilágon. Forgalmunk küli határvárossá degradálta a békeszerződés ezt a várost, amelynek falai között csönd van, majdnem halálos csönd. Ha az ember egy kis nyugatot akar érezni, azt legfeljebb a Hungária környékén találhatja meg az évek azokban a hónapjaiban is, amikor a szabadtéri játékok nem teremtenek, legalább átmenetileg, lüktetést, elevenséget Szegeden. A Hungária szálló bejárata előtt minduntalan megáll egy-egy külföldi rendszámtól viselő turista és a porköppényes utasok arcán meglátszik az öröm, a megkönnyebbülés, amikor belépnek a szálló halljába.

A Hungária a Nyugat kényelmét, tisztaságát, előkelőségét reprezentálja itt, a trianoni határon, amely talán nem is országhatár, hanem egy kicsit határa — Európának is.

A közelmúlt napokban történt, hogy átutaztak Szegeden az olimpiai staféta rendezői. Athénbe, Olimpiába tartottak, hogy elindítsák az égből lóptott tüzet a berlini stadion-város felé. Itt töltötték egy teljes napot és pompás turautókon átsuhantak a határon. Az utjuk egészen Horgosig nagyszerű volt, a transzkontinentális ut sima burkolata fölött valósággal repültek az autók. De ahogyan elfogyott az autókerek alatt Magyarország, végeszakadt a nagyszerű autótutnak is és következett a — Balkán. Néhány nappal később, amikor megérkezett Szegedre az olimpiai fáklya, a rendezők ismét a Hungáriában pihentek meg és áradozva mondták Patat Lajos igazgatónak, hogy örömmel telt meg a szívük, amint ismét átlépheték a horgosi határt, mert úgy érezték, mintha hazaérkeztek volna.

— Szeged a Nyugat első állomása — mondták —, Szeged jelenti számunkra újból Európát és Szegeden is elsősorban a Hungária-szálló. Ezt különösen azok érzik, akik keletről, vagy délről érkeznek. Tiszta, csöndes szobák várnak itt az országutak vándoraira, hideg-meleg vízzel, kényelemmel, tisztasággal.

Hogy mennyire igazuk volt a fáklyakisérőknek, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Hungáriának mindig vannak külföldi vendégei, angolok, németek, osztrákok, amerikaiak, franciák, olaszok egyaránt. A szálló izléses, meghitt foyerjában sokszor egész nemzetközi a hangulat és a vendégek névjegyzéke hűségeen tükrözi vissza ezt a hangulatot.

A Hungária vezetősége tagadhatatlanul nagy szolgálatot tesz Szegednek és a város idegenforgalmának, amikor mindent elkövet, hogy tökéletesen betöltsa a hivatását, hogy külföldi vendégei jól érezzék magukat Szegeden.

— A vendég csak akkor érzi igazán jól magát Magyarországon, ha a titkot érdeklődésünkre Patat igaz-

gató —, ha a szállószobában is elhagyott otthonának hangulatát, kényelmét találja meg. A szállónk legfontosabb hivatása az, hogy otthon nyújtson a szó igazi, szép értelmében az utasoknak. A Hungária erre törekszik és ha azokra a nyilatkozatokra gondolok, amelyekkel vendégeink árasztanak el bennünket, úgy érzem, hogy törekvésünk nem marad meddő.

Es a nagy gonddal, körültekintéssel vezetett szállóüzemhez méltóképpen csatlakozik a kávéház is, amely szintén az európai nivót reprezentálja, a konyha, amely nagyszerű érzékkel elégíti ki a legkényesebb külföldi igényeket a pompás éttermeken keresztül és a csárda, amely magyar specialitásként kedves meglepetés minden vendég számára.

Es a Hungária jeleintőségét talán a leginkább a transzkontinentális autót domborítja ki. Szinte elképzelhetetlen lenne Szeged helyzete, ha a nemzetközi autót utasait nem várná itt a Hungária kényelmével. Ezért a szolgáltatást pedig a nagyszerű intézmény vezetőségét föltétlenül megilleti az elismerés.

délmagyarországon legnagyobb  
a fischer

kézimunkaház

tul. ádám jenő.

kárász-ucca 12.

85

## A

## Központi Huscsarnok

Szeged legforgalmasabb üzlete kétségtelenül a Központi Huscsarnok, amely a Széchenyi-téri bérház földszintjén van. 1925 előtt a városi hatóság volt az üzem, tőle vették át a jelenlegi tulajdonosok és fejlesztették a mai nivóra. A Központi Huscsarnok forgalma különösen az esti órákban élénkül meg, ilyenkor megfordul itt jóformán az egész város. Az üzem tulnő a szokásos vidéki méreteken, de különösen a vezetésben van a fő ereje. Szoliditása, megbízhatósága, modern felszerelése teszik méltóvá arra a pozícióra, amit elfoglal. A cég, amely több, mint egy évtizedes multra tekint vissza, értékes ipari vállalata a városnak. Készítményei nemcsak Szegeden, hanem messze vidéken híresek, amit természetesen a tulajdonosok ambicionálnak is. Itt csak szalámiját említjük meg egyelőre, amely a magyar hentesipar egyik legkitűnőbb készítménye. A Központi szalámiját messze vidéken jól ismerik és szeretik, a cég jelentős mennyiséget szállít belőle Szeged határain túlra is. Jóleső az a nagy munka és szorgalom, amelyet ebben az üzemben tapasztalni lehet. Tisztaság és rend, előzékenység és megbízhatóság, figyelmes kiszolgálás és kitűnő, izletes árak, ezek mind olyan kellékek, amelyek nélkül egyetlen üzlet sem boldogulhat, különösen manapság, amikor a konkurrencia oly nagy. A Központi Huscsarnok szerényen és csendben dolgozik, ezeket az elveket nemcsak hirdeti, hanem magáévá is teszi. Az a cég, amely ilyen nehéz viszonyok között is úgy megállja a helyét, mint a Központi Huscsarnok, megérdemli, hogy a közönség a legteljesebb bizalommal legyen iránta. A cég multja és jelene biztosíték arra, hogy a jövőben is vezető üzeme lesz a városnak és egyik büszkesége a szegedi iparnak.

## Lőwy Adolf és Társai

g ő z t ü r é s z  
l á d a g y á r  
fűtőanyagkereskedés  
UJ SZEGED

Alapítási év 1868.

Telefon 10 45.

## A szegedi ruházati szakosztály

augusztus 15-én és 16-án az iparfestületben **nagyszabású divatbemutatót** rendez az összes rokonszakmák (női szabó-, kalapos-, cipész-, és és papucsos-iparosok) részvételével. A divatbemutató nyitva reggel 8 órától esti 8 óráig.

**Belépődíj nincs**

Vas-, fém- és  
aluminiumöntéseket

mezőgazdasági- és szerszámgépek javítását és készítését, elektromos- és autógéphegesztést legelőszöbben vállalja

Deutsch József

vas- és fémöntőde, gépműhely Szeged,  
Oserzy Mihály u. 4. Telefonhívó 21-75.